

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

پروفسور مایکل چوسدوفسکی
برگردان از: ندارضائی
فرستنده: عثمان حیدری
۲۱ می ۲۰۱۹

پروفسور مایکل چوسدوفسکی

بیست سال پیش: جنگ ناتو علیه یوگسلاوی: جنایتکار جنگی کیست؟

۲

چه کسی مسؤول جرایم جنگی است؟

«مخالفت» عمومی با بمباران های ناتو به عنوان «تبلیغات صرب ها» نادیده گرفته می شود. کسانی که علیه ناتو سخن می گویند، توجیه گران میلوشوویچ نامیده می شوند. گرچه اکثر منتقدان ضد جنگ در کشورهای عضو ناتو مدافعان رژیم میلوشوویچ نیستند، اما انتظار می رود که در استدلال ها «تعادل» رعایت شود. «قاعده نگاه به دو طرف ماجراست»: از مفسران ضد جنگ خواسته می شود تا صدای اجماع رسانه های ناتو باشند و شفاف «به

دارودسته» ضد میلوشوچ بیبوندند. در چنین شرایطی، درک و تجزیه و تحلیل عینی از نقش دولت میلوشوچ از زمان جنگ داخلی در بوسنی و در شرایط بحران کنونی در کوزوو تقریباً غیرممکن است.

استانداردهای دوگانه رسانه‌ئی چیست؟ در حالی که رئیس جمهور میلوشوچ و چهار نفر از اعضای دولت او توسط دادگاه بین‌المللی جنائی در لاهه (اواخر ماه می) به سیاست «پاکسازی قومی» سازمان یافته در کوزوو محکوم شده‌اند، رسانه‌های خبری ذکر نکرده‌اند که چندین پرونده موازی در دادگاه لاهه (ICTY) در محکومیت رهبران ناتو به اتهام «جنایات علیه بشریت» باز شده است. ۲۱

همچنین لازم به ذکر است که دولت انگلیس (که نخست وزیر تونی بلر نخست وزیر آن در لیست متهمین پرونده‌های موازی قرار دارد.) از زمان آغاز بمباران‌ها، «اطلاعات در مورد وضعیت موجود در کوزوو» را به دادگاه «لاهی» داده است. ۲۲ بخشی از این اطلاعات توسط KLA به رابین کوک، وزیر امور خارجه بریتانیا که در تماس‌های مکرر با KLA قرار داشت و همچنین از طریق نیروهای ویژه بریتانیا که مستقیم با KLA همکاری کرد، ارائه شده بود.

اقامة دعوا علیه رهبران ناتو

در ماه می، گروهی از ۱۵ وکیل کانادائی و استادان حقوق همراه با انجمن امریکائی حقوقدانان (با اعضای بیش از ۲۰ کشور) دادخواستی را علیه رهبران ناتو در دادگاه بین‌المللی کیفری در لاهه مطرح ساختند. ۲۳ دادخواست به «نقض آشکار» منشور ملل متحد، پیمان ناتو، کنوانسیون ژنیو و «اصول حقوق بین‌الملل که در دادگاه نورنبرگ به رسمیت شناخته شده است» اشاره می‌کند. که در این آخری تصریح شده است: «برنامه ریزی، آماده‌سازی، آغاز یا به راه اندازی یک تجاوز یا تهاجم در نقض معاهدات موافقت‌نامه‌ها و یا تضمین‌های بین‌المللی» جرم محسوب می‌شود. ۲۴

فهرست جرایمی که ادعا شده رهبران ناتو مرتکب آن شده‌اند عبارتند از: قتل عمد، آزار و اذیت شدید که باعث آسیب جدی به بدن و یا سلامتی افراد شده است، تخریب گسترده اموال، استفاده از سلاح‌های سمی [رادیو اکتیو] یا سلاح‌های دیگر که خسارات و صدمات غیر ضروری به بار آورده است، تخریب شهرها و روستاها یا ویرانگری که توجیه نظامی ندارد...» ۲۵

طبق مرجع دادگاه بین‌المللی کیفری «فردی که برنامه ریزی، تحریک، دستور، ارتکاب یا به هر طریق دیگری در جهت برنامه ریزی، تهیه و اجرای یک جرم، به تنهایی مسئولیت جرم» را به عهده دارد و «موقعیت رسمی هر متهم، چه به عنوان رئیس دولت یا مقام دولتی یا به عنوان مسئول رسمی دولت، این شخص را از مسئولیت کیفری و مجازات مصون نمی‌دارد.» ۲۶

دادستان عالی حقوق بشر ملل متحد مری رابینسون (و رئیس جمهور سابق ایرلند) در روز ۳۰ اپریل در ژنیو تأیید کرد که دادستان دادگاه جنائی دادگاه بین‌المللی کیفری نه تنها برای محاکمه نیروهای صرب مجوز دارد، بلکه ارتش آزادبخش کوزوو (KLA) و ناتو نیز ممکن است تحت پیگرد قرار گیرند «اگر مشخص شود که نقض جدی حقوق بشر رخ داده است.»

طبق گفته والتر جرز راکلر، دادستان سابق دادگاه‌های جنایت جنگی نورنبرگ: «بمباران جنگی همچنین بندهای اصلی منشور ملل متحد و سایر کنوانسیون‌ها و معاهدات را نقض و پاره پاره می‌کند؛ حمله به یوگسلاوی، بی‌شرمانه‌ترین تجاوز بین‌المللی از زمان حمله نازی‌ها به پولند برای جلوگیری از

«جنایات پولند» علیه المانی ها است. ایالات متحده تعهدات قانونی و عادلانه بین المللی را کنار گذاشته است و دوره امپریالیسم خام را آغاز کرده است.» ۲۷

شواهد تکان دهنده یک «فاجعه بشر دوستانه» پیش از بمباران ها

یوشکا فیشر

رسانه های بین المللی در جریان پوشش خبری به انگیزه های واقعی ناتو در راه اندازی جنگ اشاره ای نکردند که گزارش رسمی اطلاعات وزارت امور خارجه المان (برای تعیین واجد شرایط بودن پناهندگان سیاسی از کوزوو) تائید کرده است که در ماه های قبل از بمباران در کوزوو هیچ شواهدی از «پاکسازی قومی» وجود نداشته است. چه کسی دروغ می گوید؟ وزیر امور خارجه المان، یوشکا فیشر، مداخله ناتو را با اشاره به «فاجعه انسانی» توجیه کرده است، با این حال اسناد داخلی وزارتخانه خود او دقیقاً مخالف آن را می گوید:

«حتی در کوزوو آزار و شکنجه آشکار سیاسی مرتبط با البانیایی تبارها معتبر نیست. شرق کوزوو درگیر فعالیت های مسلحانه نیست. زندگی عمومی در شهرها مانند پریشینا، اروسواک، گنجلان و غیره، در کل دوره درگیری، به طور عادی ادامه داشت. اقدامات نیروهای امنیتی علیه کوزوو-البانیایی تبارها به عنوان یک گروه تعریف شده قومی نیست بلکه علیه رقیب نظامی و هواداران واقعی یا متهمان آن است. با توافق نامه ای که در پایان سال ۱۹۹۸ با رهبری صربستان برقرار شد ... وضعیت امنیتی و شرایط زندگی البانیایی تبارها به طور چشمگیری بهبود یافته است ... به ویژه در شهرهای بزرگ، زندگی عمومی از آن زمان به حالت نسبتاً عادی بازگشته است.» ۲۹

ارزیابی های فوق به طور گسترده ای با چندین ارزیابی مستقل از وضعیت بشردوستانه در کوزوو قبل از حمله مطابقت دارد. رولان کیت، مدیر سابق دفتر مأموریت راستی آزمایی سازمان امنیت و همکاری اروپا در کوزوو در روز ۲۰ مارچ گزارش داد که بیشتر خشونت ها در کوزوو را ارتش آزادیبخش کوزوو (KLA) آغاز می کند:

«پس از ورود من، جنگ به شکلی فراگیر تبدیل به یک درگیری شدید کمینگاهی شد، تجاوز به خطوط بحرانی ارتباطی و آدم ربائی [KLA] باعث افزایش قابل توجه تلفات دولت شد که به نوبه خود منجر به عملیات امنیتی بزرگ ارتش یوگسلاوی شد ... تا آغاز ماه مارچ این عملیات ترور و ضدترور ساکنان روستاهای متعددی را به فرار واداشته که به روستاهای دیگر، شهرها و یا تپه ها آواره شدند تا پناه بگیرند ... کاملاً واضح بود که تحریکات KLA است که شخصاً شاهد آن بودم که در کمین گشت های امنیتی که باعث تلفات مرگبار می شد، نقض آشکار موافقتنامه اکتوبر گذشته [و قطعنامه ۱۱۹۹ شورای امنیت ملل متحد] بود. نیروهای امنیتی واکنش نشان دادند و

در نتیجه تهدیدات امنیتی و ضدحمله پس از آن منجر به تشدید تعارضات شد، اما همانطور که من در جاهای دیگر اعلام کرده ام، من نه دیدم و نه هیچ اطلاعی از حوادث به اصطلاح «پاک سازی قومی» نداشتم مطمئناً هیچ رویدادی از «سیاست نسل کشی» نبود، در حالی که من با KVM در کوزوو بودم. آنچه که از زمان خروج ناظران سازمان امنیت و همکاری اروپا از ۲۰ مارچ تغییر کرد، تا با اعلام آخرین هشدار یوگسلاوی را وادار کند اسناد رامبونی و متعاقب آن پاریس را بپذیرد، شروع بمباران هوایی ناتو در ۲۴ مارچ بود و بدیهی است که منجر به نقض گسترده حقوق بشر شده است و یک فاجعه بشری رخ داده است؛ زیرا ۶۰۰ هزار البانیایی تبار کوزوو فرار کرده اند. با این حال، قبل از ۲۰ مارچ این اتفاق نیفتاده بود، بنابراین من فاجعه انسانی را طور مستقیم یا غیرمستقیم به بمباران هوایی ناتو و کارزار ضدترور نسبت می دهم.» ۳۰

وقایع نگاری برنامه ریزی ناتو

آنچه به شکلی دقیق از دید عموم پنهان شده است این است که آمادگی «حملات هوایی» و «نبرد زمینی» تقریباً یک سال قبل از آغاز «بمباران های بشردوستانه» ناتو در ۲۴ مارچ ۱۹۹۹ آغاز شده بود. اولویت نخست نیروهای ائتلاف در هدفگیری وسیع اهداف استراتژیک و اقتصادی، تأمین امنیت نیروهای رزمی مسلح در مقدونیه در مرز با کوزوو بود. وزیر دفاع ایالات متحده، ویلیام کوهن در اواخر دسمبر سال ۱۹۹۷ برای مذاکره با دولت و ارتش مقدونیه به اسکوپیه سفر کرد. این مذاکرات سطح بالا چند ماه بعد در دیدار وزیر دفاع مقدونیه کیتانوسکی از واشنگتن در جلسات در پنتاگون ادامه پیدا کرد. دستور کار: استقرار پایگاه ناتو در مقدونیه. ۳۱

هیچ زمانی از دست نرفت: در ۶ می ۱۹۹۸ شورای ناتو «برای بررسی تلاش های ائتلاف» در منطقه تشکیل جلسه داد؛ یک مانور نظامی مهم تحت عنوان «هماهنگی مؤثرترین اقدامات» در ماه سپتامبر در مقدونیه برگزار شد. با این وجود، ناتو «به جامعه بین المللی اطمینان داد» که مانور نظامی به معنای «نمایش» نیست، بلکه «مقامات نظامی ناتو را قادر می سازد تا گزینه های مختلف را بیازماید. تصمیم گیری در مورد اجرای هر یک از این گزینه ها مسأله آینده خواهد بود.» ۳۲

به طور عمده نتیجه تروریسم KLA وضعیت امنیتی در کوزوو را رو به وخامت برد تا جایی که بهانه ای برای ایجاد نیروهای زمینی مقدونیه (عمدتاً متشکل از نیروهای انگلیس و فرانسوی) به دست ناتو فراهم شد. بنا به گفته ناتو، «یک مانور پیچیده تر و جاه طلبانه تر [نظامی] در مقدونیه لازم بود تا سیگنال سیاسی روشنی [به بلگراد] از مشارکت ناتو فرستاده شود.»^{۳۳}

ریچارد هولبوروک و فاشیست های کوزوو

نقش ارتش آزادی بخش کوزوو

به موازات آغاز عملیات نظامی ناتو در البانی و مقدونیه، ناتو ارتباط مستقیمی با ارتش آزادیبخش کوزوو KLA برقرار کرد. وزارت دفاع ایالات متحده در این زمینه تأیید می کند که «ارتباطات اولیه» بین KLA و ناتو تا اواسط ۱۹۹۸ برقرار شده بود:

«آزادی زمانی حاصل می شود که ما [ناتو] KLA را درگیر این روند کنیم، زیرا آن ها حداقل پتانسیل هائی نشان داده اند که هر گونه معامله ای با احزاب موجود در کوزوو را رد کرده اند. بنابراین به نحوی آنها باید وارد بازی شوند و به همین دلیل ما چند تماس اولیه را با این گروه برقرار کردیم، تا آن ها را در این روند مذاکره درگیر کنیم.»^{۳۴}

در حالی که این «تماس های اولیه» توسط مقامات رسمی ناتو در اواسط سال ۱۹۹۸ رسماً اعلام شد، KLA (براساس گزارش های مختلف) از اواسط دهه ۱۹۹۰ تحت «حمایت مخفی» و آموزش از سوی سازمان سیا و اطلاعات المان BND قرار داشته است.^{۳۵}

همزمانی ایجاد نیروهای KLA بخشی از برنامه ریزی ناتو بود. به رغم ارتباط KLA با جنایات سازمان یافته تا اواسط سال ۱۹۹۸ «حمایت مخفی» به تدریج با حمایت رسمی «آشکار» ائتلاف نظامی جایگزین شد که نقض قطعنامه ۳۱ مارچ ۱۹۹۸ شورای امنیت ملل متحد UNSCR1160 بود: «... تمام اقدامات تروریستی ارتش آزادیبخش کوزوو یا هر گروه یا فرد دیگر و تمامی حمایت های خارجی برای فعالیت های تروریستی در کوزوو از جمله مالی، تسلیحاتی و آموزشی» محکوم است.

در ۲۴ سپتامبر ۱۹۹۸ در یکی دیگر از قطعنامه های شورای امنیت ملل متحد (UNSCR 1199) به تصویب رسید که «از مقامات بلگراد و رهبری جامعه البانیایی تبارهای کوزوو می خواهد فوراً بدون پیش شرط وارد مذاکره

معنی دار در مورد مسائل مربوط به وضعیت سیاسی شوند.» همچنین لازم دیده می شود بلگراد نیروهای خود را از کوزوو خارج کند.

به دنبال موج تازه ای از اقدامات تروریستی KLA مقامات یوگسلاوی به «سرکوب البانیایی تبارها» متهم شدند که برای وزرای دفاع ناتو در ویلمورا پرتگال (۲۴ سپتمبر در همان روز تصویب قطعنامه ۱۱۹۹ شورای امنیت ملل متحد) «توجیه» لازم را فراهم کرد تا «هشدار فعال سازی» کمپین حملات هوایی علیه مواضع صرب ها را اعلام کند. بیانیه ویلمورا از بلگراد خواست تا دست به «اقداماتی فوری برای بهبود وضعیت انسانی بزند... اقدامات سرکوبگرانه علیه مردم را متوقف کند و از طریق مذاکرات با اکثریت البانیایی تبار به یک راه حل سیاسی دست یابد.» ۳۶

اواسط اکتوبر این به اصطلاح «هشدار فعال سازی» با «فرمان فعال سازی» شورای آتلانتیک شمالی به فرمانده کل ناتو اروپا، جنرال ولسی کلارک همراه شد که اجازه داد تا «حملات هوایی محدود» و «حملات هوایی مرحله بندی شده» آغاز شود در صورتی که مقامات یوگسلاوی حاضر به رعایت قطعنامه ۱۱۹۹ نشوند. ۳۷

با تهدید آغاز قریب الوقوع حملات هوایی، بلگراد (پس از تصویب قطعنامه ۱۱۹۹ شورای امنیت ملل متحد) اقدام به عقب نشینی کرد و تقریباً بلافاصله شرایطی برای KLA برای اشغال مواضعی که در دست نیروهای صرب بود فراهم آمد. در مقابل، تقویت KLA با فعالیت های تروریستی دیگر و در نتیجه بدتر شدن وضعیت امنیتی همراه شد. هدف پنهانی ناتو در این راستا، استفاده از شورش های KLA برای تشدید تنش های قومی و تعارضات اجتماعی در کوزوو بود.

در عین حال، ریچارد هالبروک، نماینده ایالات متحده، با رئیس جمهور میلوشویچ وارد مذاکره شد. در بحبوحه تهدید حملات هوایی ناتو، مذاکرات در مورد وضعیت سیاسی کوزوو نیز در پاریسینا بین یک هیأت صربستان به رهبری میلان میلوتینویچ و ابراهیم روگوا رئیس جمهور لیگ دموکراتیک (DLK) منتخب البانی تبارها آغاز شده بود. در حالی که کریستوفر هیل، فرستاده ایالات متحده به عنوان ناظر این جلسات دعوت شده بود، میلویتینویچ اصرار داشت که مذاکرات (به دنبال قطعنامه ۱۱۹۹ شورای امنیت ملل متحد) موضوع داخلی بود.

به دنبال توافق میان ریچارد هولبروک، فرستاده ایالات متحده و رئیس جمهور اسلوبودان میلوشویچ، یوگسلاوی تا ۲ نومبر سال ۱۹۹۸ مذاکرات را برای تکمیل «چارچوب برای توافق سیاسی» به پایان رساند. علاوه بر این، یک مأموریت راستی آزمائی برای اجرای قطعنامه های ۱۱۹۹ و ۱۱۶۰ شورای امنیت، در کوزوو تحت حمایت سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE) عملی شد. مأموریت راستی آزمائی پابندی هوایی (تکمیل کننده مأموریت راستی آزمائی سازمان امنیت و همکاری اروپا) بر اساس توافقنامه ای که در ۱۵ اکتوبر سال ۱۹۹۸ توسط فرمانده ارتش یوگسلاوی و جنرال ولسی کلارک فرمانده کل ناتو در اروپا در بلگراد به امضاء رسید، اجرائی شد.

شرایط راستی آزمائی توافق نامه های ناتو و OSCE پس از آن در قطعنامه ۱۲۶۰ شورای امنیت ملل متحد در ۲۴ اکتوبر گنجانده شد. در حالی که به بلگراد به مدت ۹۶ ساعت ضرب الاجل پذیرش قطعنامه داده شد، ائتلاف آغاز حملات هوایی را تا بعد از مذاکرات (۲۵ تا ۲۶ اکتوبر) بین رئیس جمهور اسلوبودان میلوشویچ و جنرال ولسی کلارک به تعویق انداخت. طبق بیانیه ائتلاف: «ناتو آماده است تا حملات هوایی را آغاز کند، اگر لازم باشد.» ۳۸

در عین حال، ناتو عملیات چشم عقاب را با استفاده از هواپیماهای بدون سرنشین و جنگنده های بدون سرنشین (UAVs) آغاز کرد. فعالیت های نظارتی چشم عقاب با مأموریت «راستی آزمائی زمینی» توسط تیم های ناظر سازمان امنیت و همکاری اروپا و ناظر دیپلماتیک کوزوو (KDOM) انجام گرفت.

مراجعات:

21. See "Lawyers Charge NATO Leaders Before War Crimes Tribunal", Toronto, 6 May 1999.
22. See Financial Times, 27 May 1999.
23. See "Lawyers Charge NATO Leaders Before War Crimes Tribunal", Toronto, 6 May 1999; see also Jude Wanniski, "Memo to US House Majority Leader", Polyconomics, New York, 10 May 1999.
24. Lawyers Charge NATO, op cit.
25. Ibid.
26. Ibid.
27. Chicago Tribune, 10 May 1999. 28. Intelligence Report from the German Foreign Office, January 12, 1999 to the Administrative Court of Trier.
29. Status Report of the German Foreign Office, November 18, 1998 to the Upper Administrative Court at Mnster, February 24, 1999.
30. See, Roland Keith, "Failure of Diplomacy, Returning OSCE Human Rights Monitor Offers A View From the Ground in Kosovo", The Democrat, May 1999.
31. US Department of Defense Press Release, 6 April 1999. The stated purpose of the mission was "to discuss a range of security issues with the recent ethnic clashes in Kosovo." In Skopje, the agenda consisted in examining security arrangements to be implemented after the termination of United Nations UNPREDEP programme.
32. Background briefing by a Senior Defense Official at NATO Headquarters, Thursday, June 11, 1998.
33. Ibid.
34. US Department of Defense, Background Briefing, July 15, 1998.
35. For further details see Michel Chossudovsky, Kosovo 'Freedom Fighters' Financed by Organised Crime, Ottawa, 1999.
36. Quoted in The Daily Telegraph, London, 25 September 1998.
37. See Federation of American Scientists, "Operation Determined Force", 24 March 1999, see also Financial Times, October 12, 1998.
38. Quoted in Federation of American Scientists, op. cit.